

UN OBIECTIV AL APĂRĂRII INTELLECTUALE: REGIMUL ION ANTONESCU

EMILIAN MUNTEANU

Închin această comunicare memoriei prietenului, colegului și ultimului meu șef nemijlocit din armată, Comandor DAN - CONSTANTIN EFTA, specialist în prognoză militară ca modest elogiu adus competenței sale în științele militare.

28.04.1996

În lucrarea „Gândirea aforistică în cultura românească”¹, prezentându-l pe Lucian Blaga, Marin Voiculescu afirma: „I-a fost dat poporului român să aibă „stele necăzătoare” (sublinierea noastră) în multe ramuri de știință, cultură, reflecție”.

În comunicarea de față îmi propun să arăt că Ion Antonescu face parte ca *stea necăzătoare* din constelația voievozilor făcători și păstrători de țară și lege căci, prin răspunderi și fapte el a fost un „voievod in actu”².

Efortul pentru înțelegerea personalității istorice a lui Ion Antonescu și a caracteristicilor regimului său reprezintă mai mult decât stabilirea adevărului istoric, este un act teleologic făcând parte din „apărarea intelectuală”³ a patrimoniului și statului României în fața agresiunii la care au fost și continuă să fie supuse.

După subtilitatea, sau dimpotrivă, brutalitatea și insistența cu care sunt introduse în circulație teorii denigratoare, fapte falsificate sau inventate cu privire la istoria noastră⁴ sau sunt uitate contribuțiile esențiale ale României la

¹ Marin Voiculescu, *Gândirea aforistică în cultura românească*, Editura Academiei R.S.R., București, 1986, p. 31

² Varii culegeri de documente de la Președinția Consiliului de Miniștri, Cabinetul Militar al Conducătorului Statului, Ministerul Afacerilor Externe

³ Cdr. (r) Emilian Munteanu, *Conceptul de „apărare intelectuală”*. Comunicare la Școala interdisciplinară de vară „Civilizația românească; viața și inteligența artificială”, Breaza, iulie 1995

⁴ Cdr. (r) Emilian Munteanu, *O a doua chestiune de teorie istorică - istoriografia contrafactuaală* - Comunicare la Simpozionul „Dunărea și Marea în istoria poporului român”. Muzeul Marinc. România, Constanța, ediția a IX-a, iunie 1991

patrimoniul universal și sunt neglijate faptele noastre de sacrificiu în favoarea Europei și a Națiunilor Unite, viciind astfel sfera conceptuală generală a națiunii conștientul și inconștientul colectiv și individual, identitatea națiunii, inducându-i-se permanent starea de vinovăție sau sentimentul inferiorității, trebuie să înțelegem că suntem supuși unei agresiuni intelectuale intenționate, continue și continuitate⁵ față de care ne putem proteja numai prin „apărare intelectuală“.

Adevărul este atât de mutilat încât a încetat să mai fie vizibil iar țara noastră suportă efecte aparent „acauzale“; oricât ne zbatem, oricâte sacrificii facem, de peste șapte decenii ne merge din rău în mai rău, fără să înțelegem de ce, fără să știm ce avem de făcut sau ce ne mai așteaptă.

Am propus conceptul de apărare intelectuală în urma observării faptului că s-au produs schimbări importante în natura violenței, în mecanismele de utilizare a ei și în natura efectelor obținute prin agresiune, constatând și o mutație importantă a vectorilor agresiunii din domeniul hylotehnicii⁶ în domeniul psihotehnicii, o răsturnare de sens a raportului dintre cele două componente ale violenței, răsturnare care duce la un salt calitativ, obligând agresatul să-și adecveze apărarea în raport cu acest salt calitativ, să facă o schimbare de paradigmă, să-și producă uneltele și metodele intelectuale necesare apărării.

Limbajul militar și gândirea militară au fost folosite în elaborarea acestui concept, în primul rând pentru că forma cea mai evidentă și mai completă a agresiunii a fost până acum războiul (iar noile forme de agresiune se încadrează în bună parte în termenii și conceptele caracteristice războiului) și, în al doilea rând pentru că praxis-il militar, izvorât din cea mai îndelungată și cea mai intensă experiență socială, este cel mai condensat într-o gândire precisă, riguroasă în exprimare, bogat în nuanțe, calificat în organizarea concomitentă a cooperării negative și pozitive⁷, limbajul acesta fiind deja de mult răspândit și în alte domenii decât cel militar, și chiar în vorbirea comună prin termeni ca „strategie“, „raport de forțe“, „bătălie“, „campanie“, etc.

O definiție aproximativă și incompletă a apărării intelectuale, suficientă însă pentru expunerea de față, ar fi:

– un complex de concepte elaborate și organizate în mod deliberat într-un sistem, cu scopul de a identifica direcțiile, obiectivele, mijloacele și

⁵ Dicționar juridic penal. Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1976, p. 135, col. 2, s.v. „infrațiune - definiții ce pot fi aplicate, mutatis mutandis, de la nivelul persoanei la nivelul poporului, națiunii, statului, alianțelor, constatând că formele de agresiune contra României sunt fie continue (de exemplu sustragerea organizată de bunuri culturale și cu valoare specială din patrimoniul național) fie continue (de exemplu perpetuarea ocupării Basarabiei și Bucovinei).

⁶ Simion Mehedinți, Caracterizarea unui popor prin uneltele sale. Discurs de recepție la Academia Română.

⁷ Tadeusz Kotarbinschi, Tratat despre lucrul bine făcut, Editura Politică, București, 1976, cap. XII, p. 255, cap. XII, p. 300.

efectele (produse sau posibile) ale agresiunii duse cu mijloace preponderent intelectuale (dar și materiale), împotriva patrimoniului și identității intelectuale a unui individ, grup, stat, sau tip de societate;

- un ansamblu de măsuri privind organizarea unor forțe, crearea de mijloace și instituții, elaborarea de norme și recomandări apte a combate efectele agresiunii intelectuale sau de a o interzice;

- desfășurarea unor operații de apărare intelectuală după ce au fost identificate obiectivele ce trebuie apărate intelectual.

În fapt, în forme embrionare și spontane, apărarea intelectuală s-a practicat încă din antichitate, școlile filosofice și religioase fiind o expresie a acestei activități și se desfășoară și astăzi; de exemplu, crearea în Franța a unui Minister al francofoniei, ca mijloc de apărare contra pătrunderii în limbă a anglicismelor, este o operație tipică de apărare intelectuală; ceea ce lipsește deocamdată, (iar România este potrivită pentru aceasta prin nivelul său patrimoniu spiritual, și obligată la aceasta prin starea precară la care a ajuns), este un sistem integrat și deliberat de acțiune, care să fie predat în licee și universități și să fie mediatizat permanent, cel puțin în același mod în care se procedează pentru apărarea militară, apărarea civilă și ordinea publică. Este nevoie de o nouă știință, poate să o denumim „noopraxie“, care să revitalizeze rolul intelectului asupra practicii; oricum, trebuie plecat de la premisa că agresorii noștri nu sunt nici mai incuți, nici mai proști, nici mai leneși și nici mai nesolidari decât noi. Poate că dimpotrivă.

Printre obiectivele generale ale apărării intelectuale s-ar afla:

- recăștigarea inițiativei intelectuale prin restabilirea raportului natural între hylotehnică și psihotehnică, însoțită de restabilirea locului intelectualului în societate; interzicerea accesului mediocrității în sfera de decizie, eliminarea sau reducerea imposturii intelectuale;

- reorientarea conținutului revoluției științifico-tehnice din domeniul hylotehnic în cel psihotehnic;

- refacerea spiritului universalist al cunoașterii prin vulgarizare calificată între specialiști și pentru public;

- elaborarea unor reguli de noopraxie.

Printre obiectivele speciale ale apărării intelectuale s-ar situa:

- veridicitatea și onestitatea istoriografiei României și a românilor;

- patrimoniul spiritual și cultural împreună cu expresiile lor materiale;

- galeria personalităților marcante ale istoriei noastre, etc.

În acest din urmă obiectiv special se situează corectă evaluare a personalității și regimului Antonescu, întrucât, atât omul cât și epoca au fost și sunt ținta unei agresiuni continue, de natură să prejudicieze prin efectele lor, întreg patrimoniul intelectual național și status-ul României în acest secol.

Agresiunea intelectuală are nevoie de falsificarea naturii regimului

Antonescu pentru ca în economia generală a ostilității față de România să nu existe probatorii în apărarea României și, concomitent, să existe justificări pentru atitudinea de rea credință împotriva noastră și fructificarea neconținută și nestânjenită a rezultatelor ei.

Regimul lui Antonescu este falsificat în primul rând prin falsificarea personalității lui Antonescu, prin trecerea de la „argumentum ad rem” la „argumentum ad hominem”, cu accent pe „argumentum ad invidiam” (Stărnirea urii). Se afirmă că Antonescu a avut sifilis, că era cazon, că și-a persecutat colegii, că era avid de putere, că era o nulitate politică. Sunt trecute cu vederea fapte ca liberul acces la dialog cu șeful statului a reprezentanților principalelor partide de opoziție și principalelor minorități, subvenționarea de către stat a primului teatru evreesc din lume și conservarea învățământului confesional evreesc, plata dividendelor din exploatarea petrolului ale cetățenilor statelor cu care România se afla în război, interesul pentru tratative oneste cu Națiunile Unite, etc. Un om bine pregătit pentru autoapărarea intelectuală va ști să discearnă faptele descoperind viciile de logică; folosind un termen intens circulat astăzi, nu se va lăsa manipulat. În același timp, o datorie a istoricilor calificați, în cadrul misiunii lor de a contribui la apărarea intelectuală a țării este aceea de a produce o prosopografie corectă a proeminențelor românești, concomitent cu a poporului în general (vezi tratamentul aplicat sub regimul Antonescu prizonierilor de război americani)⁸.

Cu privire la natura regimului Antonescu se observă o continuă modificare a discursului calificativ, în funcție de modificarea împrejurărilor în care s-a ținut acest discurs; de la conotațiile adjectivale abundente în Scânteia proletcultistă condusă de Saul Brukner (Silviu Brucan) "cruntă teroare", "adâncă teroare", "prigoană" – toate legionar-fasciste se recurge astăzi la o viclenie plină de subtilitate prin introducerea termenului de "regim totalitarist", cu intenția de a se crea o monstruoasă uniformitate a fascismului, hitlerismului, naționalismului, legionarismului, antonescianismului, stalinismului pe fondul cărora să se piardă cel mai grav perturbator al acestui secol, bolșevismul proletar internaționalist, responsabil de cele mai multe victime și de cele mai multe daune produse poporului român în întreaga sa istorie.

Mai mult decât atât, folosirea acestui termen lasă deschisă posibilitatea, sau chiar declanșează procesul glisării subconștiente de la "totalitarism" la "fascism" și de aici plasarea sub autoritatea lucrului judecat – doar a fost un proces la Nurenberg – nu numai greu de contestat, dar chiar și periculos de contestat. Aici sunt de făcut două observații:

– acceptarea utilizării acestei viclenii permite eternizarea vinovăției; și în

⁸ Cdor. (r) Emilian Munteanu – *Tratamentul aviatorilor americani în România în timpul celui de al doilea război mondial. O posibilă explicație teoretică: etnocentrocitatea spațiului românesc*. Simpozion internațional, „Aprilie 1944. Țițeiul prahovean și logistica beligeranților”, Ploiești, Aprilie 1994, pp. 46-52.

anul 1990, la aproape o jumătate de secol distanță, s-a afirmat că mitingul din Piața Universității din București este o lovitură fascisto-legionară; deși adevărul era cu totul altul, marea majoritate a poporului român, condiționată psihologic, dresată mai bine zis, nu a mai îndrăznit să deschidă ochii să vadă fenomenul, iar prin ciomăgeala aplicată de mineri intelectualilor a căpătat în subconștient confirmarea că în România, la cincizeci de ani de la terminarea războiului încă mai există fascism, deși el nu a existat niciodată; iată un model excepțional de dezarmare intelectuală a unei națiuni, care și-a atins perfecțiunea prin lozinca: noi muncim, noi nu gândim!;

– a doua observație este că, dacă regimul antonescian este declarat fascist pentru că a deportat evrei, atunci și regimul Roosevelt trebuie declarat fascist, pentru că a deportat japonezi de pe coasta Pacificului în interiorul S.U.A.; dacă regimul antonescian a fost declarat fascist pentru că a ținut în lagăre de concentrare prizonierii de război, atunci regimul lui Stalin trebuie declarat de două ori fascist pentru că a și executat prizonierii de război la Katyn, iar Națiunile Unite au fost complice la fascism pentru că, luând cunoștință de evenimente chiar în timpul războiului, au continuat cooperarea cu Stalin încă trei ani; dacă regimul antonescian a fost declarat fascist pentru că a executat, în urma unor sentințe legale pe cei câțiva care au pactizat cu inamicul, atunci Republica Franceză eliberată în 1944 ar trebui declarată de două ori fascistă pentru că, a executat, după o judecată sumară, sau fără judecată peste 40.000 de colaboraționiști. Șirul acestor exemple și contraexemple ar putea continua.

Care este deci caracteristica regimului Antonescu ?

Aplicând teoria generală a sistemelor la viața și funcționarea polițiilor⁹ vom vedea că în cadrul adecvării generale pe care un sistem trebuie să o aibă în raport cu mediul, atât starea internă cât și legăturile externe vor fi variabile în raport cu variațiile din mediu; dacă agresivitatea mediului crește, intensitatea răspunsului la agresiune crește și România anului 1941 nu putea adopta decât un regim centralizat, autoritar și militarizat.

Aceasta a fost și natura regimului Antonescu, bazat pe respectarea în cât mai mare măsură posibilă a cadrului juridic creat pentru atingerea scopurilor de mai sus, iar Antonescu a fost primul care s-a conformat exemplar acestui regim. Când Lița Antonescu a cerut Șefului Marelui Stat Major un kilogram de cafea, din rezervele armatei, pentru o reuniune a Consiliului de Patronaj, acesta, refuzând-o, i-a explicat fără echivoc: "dacă m-ar afla Mareșalul m-ar aștepta Curtea Marțială". Sigur că celor dedulciți a jăpcui poporul român cu mia de tone, nu cu kilogramul, și cu provincii întregi, nu cu o palmă de pământ nu le poate fi pe plac un asemenea regim.

Este ceea ce trebuie demonstrat în cadrul apărării intelectuale.

⁹ René Pillaget – Al XIV-lea Colocviu Internațional de Istorie Militară. Studiu asupra tipologiei conflictelor politice, transpolitice, Ottawa, 1992.